

**CZYNNOŚCI
POSTĘPOWANIA
EGZEKUCYJNEGO**

Czynności podejmowane w postępowaniu egzekucyjnym nie mają jednolitego charakteru.

Można wyróżnić:

- Czynności procesowe o podwójnym skutku prawnym: co do wszczęcia i przebiegu postępowania egzekucyjnego oraz co do wykonania samego obowiązku
- Czynności wykonawcze, które przez działania faktyczne prowadzą do wykonania obowiązku (czynności materialno-techniczne)

Czynności procesowe

Czynności procesowe w toku postępowania egzekucyjnego podejmowane są przez organ egzekucyjny oraz przez pozostałe podmioty tego postępowania. Mogą dotyczyć:

- Wszczęcia egzekucji
 - Toku egzekucji
- Weryfikacji egzekucji

Wszczęcie postępowania egzekucyjnego następuje na wniosek wierzyciela o wszczęciu egzekucji administracyjnej i na podstawie wystawionego przez niego tytułu wykonawczego.

Jeżeli wierzyciel jest jednocześnie organem egzekucyjnym, postępowanie egzekucyjne jest wszczynane z urzędu przez organ egzekucyjny na podstawie wystawionego przez siebie tytułu wykonawczego, zaopatrzonego w klauzulę o skierowaniu tytułu do egzekucji administracyjnej.

We wniosku o wszczęcie egzekucji administracyjnej wierzyciel może wskazać środek egzekucyjny; jeżeli egzekucja dotyczy obowiązku o charakterze niepieniężnym, wierzyciel powinien wskazać środek egzekucyjny.

Złożenie przez wierzyciela wniosku o wszczęcie egzekucji administracyjnej i tytułu wykonawczego stanowi jedną czynność procesową wierzyciela.

Wniosek i tytuł są przekazywane organowi egzekucyjnemu co do zasady za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Jeżeli z przyczyn technicznych nie jest to możliwe – przekazanie następuje przez operatora pocztowego, swoich pracowników oraz inne upoważnione osoby lub organy.

Wszczęcie postępowania egzekucyjnego i wszczęcie egzekucji administracyjnej

U.p.e.a. rozróżnia wszczęcie postępowania egzekucyjnego i wszczęcie egzekucji administracyjnej. W stadium wszczęcia postępowania zobowiązany nie uczestniczy, co jest skutkiem istnienia instytucji nieprzystąpienia przez organ egzekucyjny do egzekucji, co z kolei jest istotne głównie z perspektywy wierzyciela.

Wszczęcie postępowania egzekucyjnego następuje z chwilą:

- doręczenia wniosku o wszczęcie egzekucji administracyjnej i tytułu wykonawczego organowi egzekucyjnemu, jeżeli wierzyciel nie jest jednocześnie organem egzekucyjnym;
- nadania tytułowi wykonawczemu klauzuli o skierowaniu tego tytułu do egzekucji administracyjnej, jeżeli wierzyciel jest jednocześnie organem egzekucyjnym;
- wystawienia tytułu wykonawczego w przypadku przekształcenia zajęcia zabezpieczającego w zajęcie egzekucyjne.

Organ egzekucyjny, po otrzymaniu wniosku wierzyciela i tytułu wykonawczego, podejmuje czynności wstępne. Ich celem jest ustalenie, czy dany organ egzekucyjny jest kompetentny do przeprowadzenia egzekucji danego obowiązku.

Sprowadza się to do odpowiedzi na pytania:

- Czy organ egzekucyjny jest właściwy do prowadzenia egzekucji danego obowiązku?
- Czy tytuł wykonawczy spełnia przewidziane prawem wymogi?
- Czy egzekucja administracyjna jest dopuszczalna?
- Czy egzekucja będzie skuteczna z perspektywy możliwości uzyskania kwoty przewyższającej wysokość kosztów pieniężnych?

Organ egzekucyjny bada z urzędu dopuszczalność egzekucji administracyjnej; organ ten nie jest natomiast uprawniony do badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tytułem wykonawczym.

Organ egzekucyjny niebędący jednocześnie wierzycielem nie przystępuje do egzekucji i zawiadamia wierzyciela o przyczynach nieprzystąpienia do egzekucji, jeżeli:

- obowiązek, którego dotyczy tytuł wykonawczy, nie podlega egzekucji administracyjnej;
- organ egzekucyjny uprawdopodobni, że egzekucja administracyjna będzie bezskuteczna z powodu braku majątku lub źródła dochodu zobowiązanego, z których jest możliwe wyegzekwowanie środków pieniężnych przewyższających koszty egzekucyjne;
- tytuł wykonawczy nie spełnia wymogów określonych w art. 27 § 1 i 2 u.p.e.a.

Na wniosek wierzyciela niebędącego jednocześnie organem egzekucyjnym, złożony w terminie 14 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o przyczynach nieprzystąpienia do egzekucji, organ egzekucyjny wydaje postanowienie o nieprzystąpieniu do egzekucji lub przystępuje do egzekucji. Na postanowienie o nieprzystąpieniu do egzekucji wierzycielowi przysługuje zażalenie.

Jeżeli wymogi dopuszczalności prowadzenia egzekucji administracyjnej danego obowiązku prawnego są spełnione, organ egzekucyjny nadaje **klauzulę o skierowaniu tytułu wykonawczego do egzekucji** i odpis tego tytułu doręcza zobowiązanemu.

Po pomyślnym zakończeniu czynności wstępnych, wszczyna się egzekucję administracyjną. Organ egzekucyjny prowadzi **egzekucyjne postępowanie rozpoznawcze**. W jego toku organ egzekucyjny konkretyzuje uprawnienia i obowiązki procesowe wierzyciela i zobowiązanego, a także określa sposób przymusowej realizacji obowiązku określonego w tytule wykonawczym.

W toku tego stadium postępowania egzekucyjnego, **organ egzekucyjny ma obowiązek ustalenia sytuacji faktycznej i majątkowej zobowiązanego.** Z tego powodu może on żądać od podmiotów tego postępowania złożenia wyjaśnień, może zasięgać opinii od organów administracji publicznej.

Na podstawie dokonanych ustaleń organ egzekucyjny wydaje postanowienie o zastosowaniu określonego środka egzekucyjnego, a w przypadku egzekucji obowiązków pieniężnych wydaje zawiadomienie o zajęciu prawa majątkowego zobowiązanego u dłużnika zajętej wierzytelności albo podmiotu prowadzącego rejestr akcjonariuszy, albo sporządza: protokół zajęcia prawa majątkowego, protokół zajęcia i odbioru ruchomości, protokół odbioru dokumentu.

Kierując się ustaleniami oraz zasadami stosowania środków egzekucyjnych, organ egzekucyjny może w egzekucji obowiązków niepieniężnych zastosować inny środek egzekucyjny niż wskazany przez wierzyciela we wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Wówczas o takiej zmianie organ egzekucyjny obowiązany jest powiadomić wierzyciela.

Czynności procesowe organu egzekucyjnego w tym stadium egzekucyjnego postępowania rozpoznawczego można więc podzielić na:

- Czynności dowodowe
- Czynności orzecznicze

W tym stadium postępowania czynności procesowe podejmują także inne podmioty tego postępowania. **Te czynności mogą dotyczyć przebiegu postępowania, mogą to być środki zaskarżenia czynności procesowych lub wykonawczych organu egzekucyjnego lub egzekutora**

Wszczęcie egzekucji administracyjnej następuje z chwilą:

- doręczenia zobowiązanemu odpisu tytułu wykonawczego;
- doręczenia dłużnikowi zajętej wierzytelności zawiadomienia o zajęciu wierzytelności lub innego prawa majątkowego, jeżeli to doręczenie nastąpiło przed doręčeniem zobowiązanemu odpisu tytułu wykonawczego;
- podpisania protokołu zajęcia ruchomości przez pracownika obsługującego organ egzekucyjny, jeżeli to podpisanie nastąpiło przed doręčeniem zobowiązanemu odpisu tytułu wykonawczego;
 - wpisu w księdze wieczystej o wszczęciu egzekucji z nieruchomości lub złożenia wniosku o wpis o wszczęciu egzekucji z nieruchomości do zbioru dokumentów, jeżeli ten wpis lub to złożenie nastąpiło przed doręčeniem zobowiązanemu odpisu tytułu wykonawczego

Czynności wykonawcze

Do wykonania obowiązku podlegającego egzekucji administracyjnej bezpośrednio prowadzą czynności wykonawcze.

Przystępując do czynności wykonawczych, organ egzekucyjny lub egzekutor doręcza zobowiązanemu postanowienie o zastosowaniu środka egzekucyjnego. Jeżeli przedmiotem egzekucji jest należność pieniężna, doręczeniu podlega odpowiednie zawiadomienie, odpis protokołu zajęcia lub wezwanie do zapłaty egzekwowanej należności pieniężnej.

Na postanowienie o zastosowaniu środka egzekucyjnego obowiązków niepieniężnych przysługuje zobowiązanemu zażalenie.

Takiego prawa nie ma zobowiązany w przypadku egzekucji obowiązków pieniężnych.

Czynności wykonawcze prowadzi organ egzekucyjny, egzekutor lub poborca skarbowy.

W razie konieczności, organ egzekucyjny zarządzi otwarcie środków transportu zobowiązanego, lokali i innych pomieszczeń zajmowanych przez zobowiązanego oraz zawartych w nich schowków. Przeszukania rzeczy, środków transportu itd. dokonuje komisja powołana przez organ egzekucyjny. Z dokonanych czynności sporządza się protokół, który przekazuje się niezwłocznie zobowiązanemu.